Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►**B**

DIREKTIVA SVETA

z dne 12. oktobra 1971

o približevanju zakonodaje držav članic, ki se nanaša na pomožno opremo za pretočna merila za tekočine razen vode

(71/348/EGS)

(EGT L 239 , 25.10.1971, s. 9)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►**A1**	Akt o pristopu Danske, Irske ter Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska	L 73	14	27.3.1972
►**A2**	Akt o pristopu Grčije	L 291	17	19.11.1979
►**A3**	Akt o pristopu Španije in Portugalske	L 302	23	15.11.1985
►**A4**	Akt o pristopu Avstrije, Finske in Švedske	C 241	21	29.8.1994
►**A5**	Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija	L 236	33	23.9.2003

▼B

DIREKTIVA SVETA

z dne 12. oktobra 1971

o približevanju zakonodaje držav članic, ki se nanaša na pomožno opremo za pretočna merila za tekočine razen vode

(71/348/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([1]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

ker so v državah članicah konstrukcija in metode kontrole pomožne opreme za pretočna merila za tekočine urejene s prisilnimi predpisi, ki se od države do države razlikujejo in tako posledično ovirajo trgovino s takšnimi instrumenti; ker je zato te predpise treba približati;

ker je z Direktivo Sveta z dne 26. julija 1971 ([3]) o približevanju zakonodaje držav članic, ki se nanašajo na merilne instrumente in metode meroslovne kontrole, predpisan postopek EGS-homologacije in prve overitve EGS za merilne instrumente; ker je treba v skladu s to direktivo določiti tehnične zahteve za konstrukcijo in delovanje pomožne opreme za pretočna merila za tekočine razen vode;

ker so z Direktivo Sveta z dne 26. julija 1971 ([4]) o približevanju zakonodaje držav članic, ki se nanašajo na pretočna merila za tekočine razen vode, že predpisane tehnične zahteve za konstrukcijo in obratovanje, katere morajo takšna merila izpolnjevati; ker je pomožna oprema lahko ali mora biti sestavni del določenih pretočnih meril za merjenje tekočin razen vode,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva velja za pomožno opremo za pretočna merila za tekočine razen vode, kar je podrobneje opredeljeno v Prilogi.

Člen 2

V Prilogi je opisana pomožna oprema za pretočna merila, ki so lahko označena z oznakami in znaki EGS. Zanje je potrebna EGS-homologacija. Prva overitev za pomožno opremo se mora opraviti istočasno kot za pretočna merila, katerim je ta oprema namenjena.

Člen 3

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, v osemnajstih mesecih od notifikacije te direktive in o tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

([1]) UL C 100, 12.10.1971, str. 4.
([2]) UL C 93, 21.9.1971, str. 27.
([3]) UL L 202, 6.9.1971, str. 1.
([4]) UL L 202, 6.9.1971, str. 32.

▼B

PRILOGA

POGLAVJE I

MEHANIZEM ZA NIČLENJE KAZALNIKOV PROSTORNINE

1.1 Mehanizem za ničlenje je naprava, ki kazalnik ročno ali s samodejnim sistemom vrača na ničlo.

1.2 Mehanizem za ničlenje ne sme vplivati na rezultat meritve.

1.3 Ko se začne operacija ničlenja, kazanje na novo izmerjene količine ne sme biti možno, dokler se operacija ničlenja ne konča.

1.4 Zahteve točk 1.2 in 1.3 niso obvezujoče:

1.4.1 za kazalnike, ki imajo na številčnicah napis: „Neposredna prodaja javnosti prepovedana“ ali drugo enakovredno omejitev uporabe;

1.4.2 za kazalnike s kazalci, nameščenimi na merilih, katerih največji pretok ne presega 1200 litrov na uro; če so pretočna merila namenjena trgovini, ne sme biti možno ročno povečevanje kazane vrednosti.

1.5 Pri kazalnikih z zveznim gibanjem dopustna razlika po vsaki operaciji ničlenja glede na ničlo ne sme biti večja od polovice največjega dopustnega pogreška za najmanjšo količino merjenja, označeno na številčnici kazalnega mehanizma, toda ne sme preseči ene petine vrednosti razdelka.

Pri kazalnikih z nezveznim gibanjem mora biti kazanje točno nič.

POGLAVJE II

SEŠTEVALNI ŠTEVCI PROSTORNINE

2.1 Kazalnik z mehanizmom za ničlenje je lahko opremljen z enim ali več števci, ki po seštetju pokažejo različne prostornine, katere je kazalnik zaporedoma zapisal.

2.2 Števci ne smejo vključevati mehanizma za ničlenje.

2.3 Števci so lahko samo z ravnimi črtami.

2.4. Števci so lahko nameščeni tako, da so očem skriti.

2.5 Enota, v kateri je izražena skupna prostornina (ali njen znak), mora biti prikazana in skladna z zahtevami direktive o pretočnih merilih za tekočine razen vode.

2.6 Vrednost razdelka prvega elementa posameznega števca mora biti v obliki 1×10^n, 2×10^n ali 5×10^n dovoljenih prostorninskih enot, pri čemer je n pozitivno ali negativno celo število ali nič. Biti mora enak ali večji od vrednosti razdelka prvega elementa na kazalniku z mehanizmom za ničlenje.

2.7 Če so kazanja na števcih in kazalnikih z mehanizmom za ničlenje vidna istočasno, številke na števcih ne smejo biti večje od polovice ustrezne velikosti številk na kazalniku z mehanizmom za ničlenje.

POGLAVJE III

MEHANIZMI ZA VEČKRATNO KAZANJE PROSTORNINE ([1])

3.1 Kazalni mehanizem ima lahko več številčnic. Nadalje je lahko povezan z enim ali več istočasnimi ponovljivimi kazalnimi mehanizmi.

3.2 Vrednosti razdelkov različnih kazalnikov so lahko različne, najmanjša količina merjenja pa mora biti ves čas enaka in mora biti določena kot funkcija vrednosti razdelka, ki rezultira v največji vrednosti za najmanjšo količino merjenja.

3.3 Zahteve te direktive in zahteve direktive o pretočnih merilih za tekočine razen vode veljajo za vsak kazalnik in za vsako številčnico.

3.4 Kazanja na različnih številčnicah kazalnika ali kazalnikov se ne smejo razlikovati več kakor za največji dopustni pogrešek pri najmanjši količini merjenja, označeni na številčnici ali številčnicah.

([1]) Daljinsko kazanje z nemehanskimi sredstvi bo obravnavano v poznejši direktivi.

▼B

POGLAVJE IV

MEHANIZMI ZA IZRAČUN CENE

4.1 Kazalniki prostornine z ravno črto, ki imajo mehanizem za ničlenje, se lahko dopolnijo z ravnočrtnim kazalnikom izračunane cene z mehanizmom za ničlenje, pri katerem je cena za enoto enaka ceni za enoto prostornine, uporabljene za kazanje izmerjene prostornine.

4.2 Ceno za enoto mora biti mogoče naravnati. Izbrana cena za enoto mora biti prikazana.

4.3 Mehanizmi za izbiranje in prikazovanje cene za enoto morajo biti povezani s kazalnikom cene na takšen način, da je cena, ki ustreza meritvi, vedno enaka zmnožku izbrane in prikazane cene za enoto in prikazane prostornine.

4.4 Zahteve v zvezi s kazalniki prostornine iz direktive o pretočnih merilih za tekočine razen vode, pa tudi določila poglavij I, II in III te Priloge morajo podobno veljati za kazalnike izračunane cene, razen točke 1.5, ki se nanaša na mehanizem za ničlenje.

4.5 Uporabljena denarna enota ali njen znak mora biti označen na številčnici kazalnika izračunane cene.

4.6 Velikost številk na kazalniku izračunane cene ne sme presegati velikosti številk na kazalniku prostornine.

4.7 Mehanizma za ničlenje kazalnika cen in kazalnika prostornine morata biti konstruirana tako, da delovanje mehanizma enega od obeh kazalnikov samodejno vrne tudi drugi kazalnik na nič.

4.8.1 Izračunana cena za količino, enako največjemu dopustnemu pogrešku najmanjše količine merjenja, označene na številčnici kazalnega mehanizma, ne sme biti manjša od petine vrednosti razdelka in tudi ne manjša od cene, ki ustreza razdelku dveh milimetrov na skali prvega elementa na kazalniku cene, če je gibanje tega elementa zvezno.

Za ta razdelek petine vrednosti ali dveh milimetrov pa ni nujno, da ustreza vrednosti, manjši od ene od naslednjih denarnih vrednosti, odvisno od države, v kateri se naprava uporablja:

10 belgijskih ali luksemburških centimov,

1 francoski centim,

1 nizozemski cent,

1 lira,

1 pfenig,

▼A2

10 λεπτά,

▼A1

0,1 írsky penny,

0,1 penny šterling,

1 dánske ore,

▼A3

1 peseta,

10 centavos,

▼A4

10 groschen (Avstrija),

10 penniä/10 penni (Finska),

10 öre (Švedska),

▼A5

10 haléřů,

1 estonski sent,

1 σεντ Κύπρου,

▼A5

1 santīms,

1 litovski centas,

1 madžarski forint,

1 malteški ċenteżmu,

1 grosz,

1 stotin,

10 halierov.

▼B

4.8.2 Cena za količino, enako največjemu dopustnemu pogrešku najmanjše količine merjenja, označenega na številčnici kazalnega mehanizma, mora biti enaka najmanj dvema vrednostima razdelka, če je gibanje prvega elementa na kazalniku cene nezvezno.

Vrednost razdelka pa ni nujno manjša od ene od denarnih vrednosti, naštetih v točki 4.8.1.

4.9 Pod normalnimi delovnimi pogoji razlika med pokazano ceno in ceno, izračunano na podlagi cene za enoto in prikazane količine, ne sme presegati cene za količino, enake največjemu dopustnemu pogrešku najmanjše količine merjenja, označeni na številčnici kazalnega mehanizma.

Ta razlika pa ni nujno manjša od dvakratne vrednosti ene od denarnih vrednosti, naštetih v točki 4.8.1.

4.10 Pri kazalnikih z zveznim gibanjem dopustna razlika glede na nič po vsakem vračilu na nič ne sme biti večja od polovice cene količine, enake največjemu dopustnemu pogrešku za najmanjšo količino merjenja, označeno na številčnici kazalnega mehanizma, toda ne sme preseči petine vrednosti razdelka.

Ta razlika pa ni nujno manjša od ene od denarnih vrednosti, ki so naštete v točki 4.8.1.

Pri kazalnikih z nezveznim gibanjem mora biti kazanje natančno nič.

POGLAVJE V

TISKALNI MEHANIZMI

5.1 Na kazalnik pretočnega merila je možno priključiti numerični mehanizem za tiskanje količin.

5.2 Natisnjena vrednost razdelka mora biti v obliki 1×10^n, 2×10^n ali 5×10^n odobrenih prostorninskih enot, pri čemer je ^{n} pozitivno ali negativno celo število ali nič.

5.3 Natisnjena vrednost razdelka ne sme biti večja od največjega dopustnega pogreška za najmanjšo količino merjenja, označeno na številčnici kazalnega mehanizma.

5.4 Natisnjena vrednost razdelka mora biti označena na tiskalnem mehanizmu.

5.5 Natisnjena količina mora biti izražena v eni od dovoljenih prostorninskih enot.

Mehanizem mora na listek natisniti številke, enoto ali njen znak, kjer je potrebno, pa tudi decimalno vejico.

5.6 Tiskalni mehanizem lahko natisne tudi informacije o meritvi, kakor so: serijska številka, datum, kraj meritve, narava tekočine.

5.7 Mehanizem je lahko konstruiran tako, da se tiskanje lahko ponovi. V tem primeru se morajo natisnjeni zapisi povsem ujemati in imeti isto serijsko številko.

5.8 Če se količina določa iz razlike med dvema natisnjenima vrednostnima, od katerih je lahko ena izražena kot nič, ne sme biti možno odstraniti listek z mehanizma, dokler merilnik še meri eno od količin.

5.9 Razen v primeru iz točke 5.8 mora imeti tiskalni mehanizem ničlirni mehanizem, ki je kombiniran s kazalnim mehanizmom.

5.10 Razlika med pokazano in natisnjeno količino ne sme preseči vrednosti enega natisnjenega razdelka.

▼B

5.11 Tiskalni mehanizem lahko poleg izmerjene količine natisne tudi ceno za to količino ali pa to ceno in ceno za enoto. Prav tako lahko natisne ceno, ki jo je treba plačati, vendar le, če je tiskalni mehanizem priključen na kazalni mehanizem za količine in izračunane cene, kadar gre za neposredno prodajo javnosti.

Mehanizem mora na listek natisniti številke, uporabljeno denarno enoto ali njen znak in po potrebi decimalno vejico. Natisnjene številke za ceno ne smejo biti večje od številk za izmerjeno količino.

5.12 Vrednost razdelka z natisnjeno ceno mora biti v obliki 1×10^n, 2×10^n ali 5×10^n dovoljenih prostorninskih enot, pri čemer je ^{n} pozitivno ali negativno celo število ali nič.

Ta vrednost ne sme preseči cene za količino, enake največjemu dopustnemu pogrešku za najmanjšo količino merjenja, označeno na številčnici kazalnega mehanizma.

Ta vrednost razdelka pa ni nujno manjša od ene od denarnih vrednosti, naštetih v točki 4.8.1.

5.13.1 Če je merilnik opremljen s kazalnikom cene, potem razlika med pokazano in natisnjeno ceno ne sme preseči natisnjene vrednosti razdelka.

5.13.2 Če pa merilnik ni opremljen s kazalnikom cene, mora razlika med natisnjeno ceno in ceno, izračunano iz pokazane količine in cene za enoto, ustrezati pogojem, določenim v točki 4.9.

POGLAVJE VI

PREDIZBIRALNI MEHANIZMI ([1])

6.1 Merila so lahko opremljena s predizbiralnimi mehanizmi.

Predizbiralni mehanizmi so naprave, ki omogočajo izbiro količine, katero želimo izmeriti, in samodejno ustavijo dotok tekočine, ko je izbrana količina izmerjena.

6.2 Izbrana količina je prikazana na napravi s skalo in oznako ali na numerični napravi.

6.3 Če se predizbira lahko opravi z več neodvisnimi krmilnimi elementi, mora biti vrednost razdelka za en krmilni element enaka predizbiralnemu območju krmilnega elementa za naslednjo najmanjšo dekado.

6.4 Predizbiralni mehanizmi so lahko urejeni tako, da ponovitev izbrane količine ne zahteva ponovne nastavitve krmilnih elementov.

6.5 Če so prikazane številke na predizbiralnem mehanizmu ločene od številk kazalnika in če jih je mogoče videti istočasno, velikost prvih ne sme biti večja od treh četrtin ustrezne velikosti drugih.

6.6 Med merjenjem lahko kazanje izbrane količine ostane nespremenjeno ali pa se postopoma vrne na nič.

6.7 Razlika med izbrano količino in količino, prikazano na koncu meritve, ki jo ugotovimo pod normalnimi delovnimi pogoji, ne sme presegati polovice največjega dopustnega pogreška pri najmanjši količini merjenja.

6.8 Izbrane količine in količine, ki jih kaže kazalnik, morajo biti izražene v isti enoti. Ta (ali njen znak) mora biti označena tudi na predizbiralnem mehanizmu.

6.9 Najmanjša vrednost razdelka predizbiralnega mehanizma ne sme biti manjša od vrednosti razdelka na prvem elementu kazalnika.

6.10 Predizbiralni mehanizmi imajo lahko vgrajeno napravo za hitro ustavitev pretoka tekočine, kjer je to potrebno.

6.11 Kadar ima predizbiralni mehanizem napravo za regulacijo zmanjšanja pretočne hitrosti ob koncu meritve, je treba namestiti zaščitno oznako, če je to potrebno za preprečitev kakršne koli spremembe sprejete nastavitve.

6.12 Zahteve iz točk 6.7 in 6.11 ne veljajo, če je tiskalni mehanizem (poglavje V) povezan z merilom za omogočanje izdajanja listkov, ali kadar gre za neposredno prodajo javnosti, če je predizbiralni mehanizem očem skrit.

([1]) Samopostrežno predplačilno opremo bo obravnavala poznejša direktiva.

▼B

6.13 Merila s kazalniki cene so prav tako lahko opremljena s predizbiralnim mehanizmom za cene. V tem primeru se dotok tekočine ustavi v trenutku, ko dobavljena količina ustreza izbrani ceni. Veljajo zahteve iz točk 6.1 do 6.12.

POGLAVJE VII

NAMESTITEV ZAŠČITNIH OZNAK

7.1 Zagotoviti je treba zaščitne oznake, ki bodo preprečevale odstranitev pomožne opreme in dostop do elementov, ki omogočajo kalibracijo.